

Olsztyn, dnia 4 grudnia 2019

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

PS-II.431.2.10.2019

Pani
Monika Cwalińska
Dyrektor
Miejsko – Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Rucianem - Nidzie
ul. Polna 1
12-220 Ruciane - Nida

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), zwanej dalej „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie (ul. Polna 1, 12-220 Ruciane – Nida ; REGON 510931459; NIP 849-14-34-691).

(akta kontroli str. 16-18)

W okresie objętym kontrolą wykonywanie zadań w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie nadzorowała:

- **Pani Monika Cwalińska**, która **od dnia 1 września 2011 roku** (nieobecność usprawiedliwiona od 14 czerwca 2017 roku do 10 września 2018 roku) pełni funkcję najpierw Kierownika potem Dyrektora Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie, oraz
- **Pani Krystyna Nosek**, która **od 23 października 2017 do 10 września 2018** zastępowała nieobecną w tym czasie Panią Dyrektor

(akta kontroli str. 62-65)

Kontrolę przeprowadził kontroler:

- **Paulina Sigiel** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie – Oddział Zabezpieczenia Społecznego;
- legitymacja służbowa nr 19/2016 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie;
- imienne upoważnienie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego – z dnia 21 lutego 2019 roku nr FK-IV.0030.716.2019 - do przeprowadzenia kontroli problemowej w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie.
(akta kontroli str. 14)

Kontrola została przeprowadzona w dniach od 2 września 2019 roku do 5 września 2019 roku.

Odnotowano ją - pod pozycją 12 – w książce kontroli prowadzonej w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie.
(akta kontroli str. 15)

Zakres kontroli:

- **przedmiot kontroli**
przedmiotem kontroli była ocena realizacji przez samorząd terytorialny zadań zleconych administracji rządowej wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci;
- **okres objęty kontrolą**
kontrolą objęto okres świadczeniowy 2017/2018 (od 1 października 2017 roku do 30 września 2018 roku).

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 28 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 2234) w związku z art. 29 ust. 1 oraz art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1851 ze zm.) – *zwanej dalej ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.*

Na podstawie ustaleń kontroli działalność Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie – w zakresie objętym kontrolą - ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

USTALENIA KONTROLI

Na podstawie analizy sprawozdań Rb-50 – wydatki (IV kwartał 2018 roku), a także na podstawie informacji otrzymanych z Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie, dokonano następujących ustaleń:

1. W 2018 roku na realizację zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dotacji Wojewody wydatkowano kwotę 4.179.865,65 zł, w tym na:
  - świadczenia wychowawcze – kwotę 4.116.919,35 zł;
  - obsługę wypłaty świadczeń – kwotę 62.946,30 zł;
2. Na obsługę realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych - w 2018 roku – Gmina Ruciane – Nida przeznaczyła środki własne w wysokości 29.963,15 zł.
(akta kontroli str. 85; 90-93)

I. Organizacyjne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Gmina Ruciane - Nida liczy około 8.170 mieszkańców. Organem właściwym, zobowiązanym do realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w gminie tej jest Burmistrz Rucianego – Nidy.

Zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci organy gminy (do dnia 1 kwietnia 2016 roku) miały wyznaczyć lub utworzyć jednostki organizacyjne do realizacji zadań z zakresu świadczenia wychowawczego.

Działania kontrolne wykazały, że do **realizacji zadań** określonych ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci **wyznaczony został Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie.**

(akta kontroli str. 27)

Decyzje z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci wydawane były na podstawie upoważnień udzielonych przez Burmistrza Rucianego - Nidy.

Na dzień rozpoczęcia kontroli Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rucianem-Nidzie wykonywał swoją działalność na podstawie *Statutu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie* nadanego Uchwałą Nr XXII/169/2016 Rady Miejskiej Ruciane – Nida z dnia 31 marca 2016 roku.

(akta kontroli str. 19-26)

W § 2 - obowiązującego w dniu rozpoczęcia kontroli - *Statutu* jednostki kontrolowanej wyszczególniono ustawy na podstawie których działa Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie. Wśród ustaw tych w punkcie 12) została wyszczególniona ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

(akta kontroli str. 22)

Organizację wewnętrzną, zasady funkcjonowania oraz zadania Ośrodka – na dzień rozpoczęcia kontroli - określał *Regulamin Organizacyjny Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rucianem – Nidzie* wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2019 Kierownika Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie z dnia 3 czerwca 2019 roku.

(akta kontroli str. 28-39)

Po dokonanej analizie *Regulaminu Organizacyjnego* kontroler stwierdził, że był on aktualny w zakresie objętym kontrolą.

Zadania objęte kontrolą wykonywano na podstawie obowiązujących przepisów prawa w zakresie pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

W myśl art. 10 ust. 3 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – prowadzenie postępowania w sprawach świadczeń wychowawczych nie może powodować nieprawidłowości w wykonywaniu zadań pomocy społecznej, a także nie może naruszać norm zatrudnienia pracowników socjalnych określonych w przepisach o pomocy społecznej.

W trakcie prowadzonych działań kontrolnych ustalono, że Ośrodek był organizacyjnie przygotowany do wykonywania zadań objętych kontrolą. W związku z powyższym, realizacja zadań z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci w jednostce objętej kontrolą nie zakłócała wykonywania w niej zadań z zakresu pomocy społecznej.

II. Kadra realizująca zadania objęte kontrolą

W Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rucianem - Nidzie w okresie objętym kontrolą zatrudniono:

1. w okresie od 12 września 2017 do 12 grudnia 2017 – podinspektora w pełnym wymiarze etatu;
  2. w okresie od 20 listopada 2017 do dziś – podinspektor w pełnym wymiarze etatu; oraz
  3. w okresie od 1 lipca 2018 do dziś – podinspektor w pełnym wymiarze etatu.
- (akta kontroli str. 66)

Ustalono, że w dniu rozpoczęcia działań kontrolnych merytoryczni pracownicy realizujący zadania dotyczące świadczeń wychowawczych posiadali zakresy czynności. W których wyszczególnione były zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci.

(akta kontroli str. 67-79)

Na podstawie udostępnionych kontrolerowi dokumentów ustalono, że merytoryczni pracownicy realizujący zadania z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci posiadali upoważnienia wydane przez Burmistrza Rucianego – Nida do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń wychowawczych. Upoważnienia Burmistrza Rucianego – Nida do prowadzenia postępowań, w tym do podpisywania w tych sprawach decyzji posiadał Dyrektor Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rucianem – Nidzie.

(akta kontroli str. 53-60)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Miejskiego - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Ruciane - Nida - wykonujący, między innymi, zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci – uczestniczyli w szkoleniach mających wpływ na podwyższenie stanu ich wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych mu zadań. Udział w szkoleniach potwierdzały: sporządzony wykaz oraz przedstawione kontrolerowi dokumenty.

(akta kontroli str. 80-84)

III. Techniczne zabezpieczenie realizacji zadań objętych kontrolą

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Ruciane - Nida ma swoją siedzibę budynku mieszczących się przy ul. Polnej 1, 12-220 Ruciane – Nida.

Pomieszczenia biurowe w którym realizowane są zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci usytuowane zostało na piętrze budynku. Pomieszczenia te o całkowitej powierzchni ok. 30 m², zajmowane jest przez 2 pracowników. Obsługa interesantów odbywa się przy biurkach w pokoju pracowników merytorycznych.

Stanowiska pracy osób wykonujących kontrolowane zadania wyposażone były w niezbędny sprzęt oraz urządzenia biurowe.

Dokumentacja z zakresu kontrolowanych spraw przechowywana była w zamykanych na klucz szafach znajdujących się w pomieszczeniu biurowym osób realizujących kontrolowane zadania.

(akta kontroli str. 40; 43-45)

Kontrolerowi okazano umowę na oprogramowanie do obsługi świadczeń wychowawczych zawartą na okres od 21 marca 2016 do 28 lutego 2019 zawarte z Zakładem Elektronicznej Techniki Obliczeniowej Spółka z o.o.

Ustalono, że w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Ruciane - Nida pracownicy merytoryczni posługiwali się aktualną wersją oprogramowania, zgodną z wymaganiami określonymi przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

(akta kontroli str. 46-52)

IV. Analiza prowadzonych postępowań administracyjnych

Na podstawie miesięcznego sprawozdania rzeczowo-finansowego z wykonania zadań z zakresu świadczenia wychowawczego za miesiąc wrzesień 2018 roku - sporządzonego w jednostce kontrolowanej - ustalono, że w miesiącu wrześniu 2018 roku **wyplacono 697**

świadczeń wychowawczych (w tym **318** świadczeń na pierwsze dziecko). Świadczenia pobierało **424 rodziny**.
(akta kontroli str. 86-89; 92)

W okresie świadczeniowym 2017/2018 Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Ruciane - Nida uzyskał **91** informacji o zmianie sytuacji dochodowej i rodzinnej osób, którym przyznano świadczenia wychowawcze na okres świadczeniowy 2017/2018 (w tym **20** informacji zostało pozyskanych we własnym zakresie). Ustalono, że we wszystkich przypadkach zweryfikowano dalsze posiadanie uprawnień do pobierania świadczenia wychowawczego, w tym

- w przypadkach stwierdzenia utraty uprawnień do pobierania świadczeń wychowawczych (**13 spraw**) – prowadzono postępowania administracyjne w zakresie uchylecia bądź zmiany (w całości lub w części) decyzji ustalających prawo do świadczeń wychowawczych (art. 27 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci);
- w przypadkach stwierdzenia posiadania uprawnień do dalszego pobierania świadczeń wychowawczych (**78 spraw**) odstępowano od wszczęcia postępowania – do akt spraw wpinano dokumenty potwierdzające uzyskanie dochodu lub zmianę sytuacji rodzinnej.

W okresie objętym kontrolą w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Ruciane – Nida prowadzono **10 postępowań administracyjnych** w sprawie ustalenia wysokości nienależnie pobranych świadczeń i żądania ich zwrotu.
(akta kontroli str. 94-101)

W czasie prowadzonych działań kontrolnych w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Węgorzewie skontrolowano **20** losowo wybranych akt spraw, w których łącznie (w okresie objętym kontrolą) prowadzono **26** postępowań związanych z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, w tym:

- 24 postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych;
- 2 postępowania wyjaśniające związane ze zbadaniem zasadności faktu odstąpienia od wszczęcia postępowań administracyjnych w zakresie zmiany bądź uchylecia decyzji przyznających uprawnienia do świadczeń wychowawczych - z uwagi na posiadane informacje o zmianie sytuacji dochodowej rodziny bądź o zmianie składu rodziny.

(akta kontroli str. 102-197)

Losowy dobór próby badawczej dokonany został spośród wszystkich postępowań, związanych z realizacją ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, prowadzonych - w okresie objętym kontrolą - przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Ruciane - Nida. Akta spraw analizowano pod kątem prawidłowości i terminowości prowadzonych postępowań. W trakcie kontroli, na bieżąco, udzielano instruktażu pracownikom realizującym kontrolowane zadania.

(akta kontroli str. 102-197)

Kontroli i analizie poddano:

- **5 postępowań administracyjnych** kończących się wydaniem decyzji przyznających świadczenia wychowawcze na pierwsze oraz na kolejne dziecko (rodziny mieściły się - w określonym ustawowo - kryterium dochodowym);

(akta kontroli str. 112-126)

- **2 postępowania administracyjne** kończące się wydaniem decyzji odmawiających świadczenia wychowawcze na pierwsze dziecko (rodziny nie mieściły się - w określonym ustawowo - kryterium dochodowym);

(akta kontroli str. 102-111)

- **8 postępowań administracyjnych** kończących się wydaniem decyzji przyznających świadczenia wychowawcze na drugie i kolejne dziecko (bez kryterium dochodowego);
(akta kontroli str. 127-141)
- **5 postępowań administracyjnych** kończących się wydaniem decyzji uchylających lub zmieniających wcześniejsze decyzje - w związku ze zmianą sytuacji dochodowej lub składu rodziny;
(akta kontroli str. 142-164)
- **3 postępowania administracyjne** kończące się wydaniem decyzji orzekającej o nienależnie pobranych świadczeniach wychowawczych oraz żądaniu ich zwrotu.
(akta kontroli str. 163-181)

Ponadto:

- w **2 przypadkach** dokonano kontroli zasadności podjęcia decyzji o odstąpieniu od wszczęcia postępowań administracyjnych w zakresie zmiany bądź uchylecia decyzji przyznających uprawnienia do świadczeń wychowawczych - z uwagi na uzyskanie dochodu lub z uwagi na zmianę składu rodziny świadczeniobiorców - w sytuacji, gdy dokonana przez pracowników analiza otrzymanych informacji w sprawie uzyskania dochodu lub zmiany składu rodziny wykazała, że świadczeniobiorcy w dalszym ciągu posiadają uprawnienia do pobierania świadczeń wychowawczych. Analizowano sprawy zakończone decyzjami o numerach:
  - MGOPS/SW/2/812/445/2017;
  - MGOPS/SW/20/1087/396/2017.
 (akta kontroli str. 182-197)

Ilość skontrolowanych spraw i ich akt była wystarczająca do dokonania oceny prowadzonych postępowań administracyjnych, a zastosowane do oceny mierniki były reprezentatywne dla losowo wybranej przez kontrolera próby badawczej.

V. Skargi z zakresu spraw objętych kontrolą

W okresie objętym kontrolą Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Ruciane - Nida nie rozpatrywał żadnej skargi dotyczącej spraw z zakresu ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Wynikało to z ze złożonej informacji w tym zakresie.
(akta kontroli str. 42)

VI. Ustalone nieprawidłowości

W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono:

1. W czasie prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości, które nie miały zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność, tj.

- W **12 przypadkach** - co stanowiło 46,15% ogółu poddanych kontroli i analizie postępowań administracyjnych w zakresie ustalenia uprawnień do świadczeń wychowawczych (26) – stwierdzono, że decyzje administracyjne zostały wydane przez jednostkę kontrolowaną z uchybieniem ustawowego terminu. W tych przypadkach nie został również zachowany - ustawowo określony - termin wypłaty świadczeń wychowawczych. Na podstawie pisemnej, dosłanej informacji udzielonej przez Dyrektora MGOPS (włączonej do akt kontroli) ustalono, że w okresie świadczeniowym 2017/2018 w dwóch przypadkach ze środków własnych jednostka kontrolowana wypłaciła odsetki od nieterminowo wypłaconych świadczeń wychowawczych opiewające na łączną kwotę 4,42 zł.

(akta kontroli str. 102-197; 199-203)

Skutek ustalonych nieprawidłowości:

Powyższe nieprawidłowości - z uwagi na występujące opóźnienia w ustaleniu uprawnień do świadczeń wychowawczych oraz opóźnienia ich wypłaty – negatywnie skutkowały dla świadczeniobiorców będących stroną prowadzonych postępowań administracyjnych.

Przyczyny powstania stwierdzonych uchybień to:

1. Niedostateczny nadzór Dyrektora Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rucianem-Nidzie nad realizacją bieżących zadań objętych kontrolą;
2. Nierealizowanie przez pracownika merytorycznego Ośrodka - zajmującego się wykonywaniem zadań wynikających z ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - obowiązku wynikającego z art. 21 ust. 4 oraz ust. 5 tejże ustawy (określającego terminy ustalania uprawnień do świadczeń wychowawczych oraz terminy ich wypłaty).

Do projektu wystąpienia pokontrolnego nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i oceny wnoszę o:

1. Przestrzeganie wymogów określonych w art. 21 ust. 4 oraz ust. 5 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci tj. nieprzekraczania określonych terminów ustalenia uprawnień do świadczeń wychowawczych oraz terminów ich wypłat.

Proszę Panią Dyrektor o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego (al. Marsz. J. Piłsudskiego 7/9, 10-575 Olsztyn, Wydział Polityki Społecznej) w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że - stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej - od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI**

Artur Chojecki

(- podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym przy pomocy ważnego kwalifikowanego certyfikatu -)